

YstadNatur

NUMMER 64 • 2026

Naturskyddsföreningen
Ystad

Digitalt
version

Fjärilsslingan på Nybrofältet

På Nybrofältet har en fjärilsslinga vuxit fram där naturvård och lokalt engagemang samverkar. Satsningen stärker biologisk mångfald och ger fjärilar och besökare en rikare och levande miljö.

[SIDAN 3](#)

Från sol och vind till vätgas

I Sjöbo testas en lösning där överskottsel från sol och vind lagras som vätgas. Tekniken kan minska behovet av utbyggda elnät och bli en viktig del av framtidens energisystem.

[SIDAN 9](#)

Trollsländor fascinerar!

Följ med in i trollsländornas fascinerande värld – från skimrande färger till avancerad jakt i luften. En berättelse om en ofta förbisedd men avgörande del av vår biologiska mångfald.

[SIDAN 11](#)

Valet 2026

Engagera dig, använd din röst! Här hittar du tips och material.

[SIDAN 13](#)

Vi summerar 2025

Under 2025 har Naturskyddsföreningen i Ystad samlat hundratals deltagare i aktiviteter och drivit

viktiga naturvårdsfrågor. Invigningen av fjärilsslingan på Nybrofältet blev en av årets höjdpunkter.

[SIDAN 14](#)

VICE ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Vi skyddar naturen

Det här numret av YstadNatur kommer lite senare än vi hade hoppats. Det beror inte på brist på vilja – snarare tvärtom. Under året har vi haft ovanligt många projekt, möten och remissarbete som krävt tid, eftertanke och noggrannhet. När man arbetar ideellt och samtidigt vill göra saker ordentligt får kalendern ibland styra mer än man önskar. Men nu är tidningen här, fylld av artiklar som speglar både vår kärnuppgift och vår framtidstro: att skydda naturen i Ystads kommun.

I detta nummer berättar Kerstin Svensson om arbetet bakom **fjärilsslingan på Nybrofältet** – från de första idéerna till upptäckten av den *svartfläckiga blåvingen*, en art som ledde till ytterligare inventeringar och ytterligare fynd av sällsynta arter. Det är ett tydligt exempel på hur lokalt engagemang, kunskap och uthållighet kan göra verklig skillnad. Under flera år har vi haft goda samtal med våra politiker, och vi möter både förståelse och handlingskraft. Det ger oss hopp om att kommunen ska ta steget fullt ut och omvandla området till ett naturreservat. Våra byalag har också varit ovärderliga – med praktisk hjälp, lokalkännedom och vilja att bidra.

Vi blickar också framåt. Vår vision är att knyta samman landskapet genom att skapa slingor som binder ihop Köpingsbro, Lilla Köpings naturreservat, Nybrofältet, Nybrostrand, Marietorp och Sandskogen. Ett sammanhängande nät av naturstigar som gör det lättare att upptäcka, förstå och värna vår natur. Känner du att du vill hjälpa till – praktiskt eller ekonomiskt – är du varmt välkommen att höra av dig.

I vårt arbete har vi även tittat på planförslaget för det gamla sockerbruksområdet. Eftersom området rymmer ett fjärrvärmeverk har vi lyft behovet av nya sätt att tänka kring energilösningar. Vi saknade helt enkelt ett framtidsperspektiv i planförslaget. Därför lyfter vi Sjöbohems inspirerande satsning på att omvandla sol och vind till **lagringsbar vätgas** – ett konkret exempel på hur omställningen faktiskt kan göras i praktiken. Är det inte dags att även Ystad vågar ta steget?

Vi är också glada att kunna presentera en artikel av Magnus Billqvist, en av Sveriges mest kunniga experter på **trollsländor** och författare till flera uppskattade fälthandböcker. Hans text öppnar dörren till en värld som många av oss sällan stannar upp inför, men som rymmer både skönhet och viktiga ekologiska samband.

Raija Lanas
Vice ordförande, Ystad Naturskyddsförening

Redaktion: Styrelsen **Ansvarig utgivare:** Raija Lanas **Redaktör:** Peter von Troil **Omslagsbild:** klarblå mosaikslända. **Fotograf:** Mathijs de Koning, Unsplash • **Styrelse:** Ordförande: Vakant **Vice ordförande:** Raija Lanas, 0700 44 78 16 • **Kassör:** Christina Carlsson, 0703 56 12 81 • **Sekreterare:** Börje Nilsson, 0735 42 52 27 • **Ledamot:** Kerstin Svensson, 0708 69 11 11 • **Ledamot:** Maj Persson, 0705 34 32 94 • **Ledamot:** Katarina Anker-Kofoed, 0733 09 52 78 • **Suppleant:** Christina Rosenberg, 0704605067 • **Suppleant:** Kurt-Åke Lindhe, 0705866844 • **Adress:** Naturskyddsföreningen i Ystad, c/o Börje Nilsson, Strågången 7, 271 74 Glemmingebro • **Organisationsnr:** 848000-8658 **Bankgiro:** 199-5844 **Epost:** ystad@naturskyddsforeningen.se **Webbplats:** ystad.naturskyddsforeningen.se

Nybrofältets dag [↗](#)
13 juni kl.10.00–12.00

Se [Ängens förtrollande djurliv](#) [↗](#)
på SVT Play – fram till 30 juni

Framväxten av Nybrofältets fjärilsslinga

Text: Kerstin Svensson

I många år har jag vandrat runt på Nybrofältet och upplevt dess rikedom på biologisk mångfald. Alla de vanliga växtarterna som är typiska för en sandstappsliknande biotop finns där naturligtvis, men där finns även sällsynta rödlistade arter. Som floraväktare bevakar jag de senare kontinuerligt och rapporterar antal och hur de mår till Floraväktaridelen på Artportalen.

Allt eftersom åren gick roade jag mig med att notera alla olika växtarter som jag såg på fältet under olika årstider. Eftersom mångfalden av växtarter var stor så visste jag att detsamma gällde djurlivets arter. Allt hänger ju ihop. Men så hände något oväntat...

2019

En styrelsemedlem i Naturskyddsföreningen (Börje Nilsson) nämnde vid ett möte under våren att han av en slump fått vetskap om "Utredning av möjliga campingplatser inom Ystad kommun" och noterat att Nybrofältet fanns med.

Jag reagerade impulsivt och känslösamt eftersom jag visste att fältet har ett stort botaniskt värde med rödlistade arter (floraväktare av bl a fridlyst sandlusern sedan flera år) och skrev i april till samhällsbyggnadsnämnden där jag **protesterade mot föreslagen placering** av campingplatsen på Nybrofältet och **efterlyste en konsekvensutredning** med tanke på fältets naturvärden och dess betydelse

som rekreationsområde för åretruntboende.

Slutkläm i brevet:

"Varför "kratta gången" för husbilsturister? Priset som vi alla får betala är negativa effekter på naturvärden, trafik och för åretruntboende. Populära turistorter har insett att en kassako lätt blir en gökunge i boet som försämrar invånarnas hemmakänsla och livsmiljö, dvs ortens identitet. Turistströmmarna tunnas ut genom att styras mot mer perifera mål.

Var finns den övergripande visionen/målsättningen för Ystads kommuns strandområden (4 mil) om 100 år? Stor risk för att alltför kort tidshorisont och populära åtgärder styr utvecklingen."

Jag protesterade också med samma brev via byalagets yttrande i samband med ny översiktsplan för Köpingebro och Nybrostrand.

Efter diskussion på styrelsemöte i november beslöts att föreslå kommunen att Nybrofältet skulle bli ett kommunalt **naturreservat** i stället för campingplats.

Förslaget skickades till kommunen (sam-

hällsbyggnadsnämnden) med välgrundade skäl. Förutom värdet av en stor biologisk mångfald pekade vi på betydelsen av ett reträttområde för strandens arter vid havsnivåhöjning samt områdets betydelse som rekreatjonsområde för de boende i Nybrostrand och andra.

2020

Kommunen hade tidigare försökt få tillstånd till att exploatera Nybrofältet och bygga fritidshus, men nekats av Länsstyrelsen. Nu gör

man ett nytt exploateringsförsök och börjar med att besluta om att göra en **naturvärdesinventering** av Nybrofältet.

2021

Under våren väntar vi i styrelsen på svar från kommunen på vårt förslag om naturreservat. Vi är ivriga och beslutar att göra en bioblitz på Nybrofältet i juli för att förstärka våra argument. En **bioblitz** innebär att naturintresserade och kunniga personer under några timmar noterar alla växter och djur på ett avgränsat område.

I juli var vi ca 10 personer, stora och små, som i strålande sommarväder observerade och noterade allt vi såg under ca 3 timmar. Fjärilarna fladdrade för fullt i blomprakten! I barnens håvar hamnade många fjärilar bland annat en ovanligt stor blåvinge. Det visade sig vara **svartfläckig blåvinge**, en mycket sällsynt fjäril. Fyndet rapporterades på Artportalen den **12 juli 2021**.

Under årets vegetativa period gjordes den professionella och noggranna **naturvärdesinventeringen**. Den visade att fältet hade stort naturvärde, vissa delar ett mycket högt naturvärde, med en stor population av svartfläckig blåvinge och många andra sällsynta insekter utöver sällsynta växter. Allt pekade på en **stor biologisk mångfald**.

Goda råd och anvisningar ges för att behålla och öka den biologiska mångfalden på området.

Jag sammanställde en aktuell **artlista över Nybrofältets ca 250 kärlväxter**, däribland fridlysta och rödlistade arter. Många av arterna är värdväxter för fjärilar och andra insekter.

På höstens politikerträffar inför valet 2022 berättade vi om vårt förslag till nytt naturreservat på Nybrofältet.

I november deltog jag i Skånes Naturskyddsförenings symposium om Biologisk mångfald och kontaktade där länsstyrelsens deltagare och delgav dem våra tankar kring Nybrofältet som reservat.

Svartfläckig blåvinge.

Under våren väntade vi fortfarande otåligt på svar från kommunen angående vårt förslag om naturreservat. På styrelsemötet i mars hade vi tröttnat och diskuterade hur vi skulle gå vidare för att få fart på vårt förslag. Under mötet fick vi signaler om att planerna på campingplats hade slopats.

Dagen efter vårt möte läste vi med stor förvåning och glädje i Ystad Allehanda att samhällsbyggnadsnämnden beslutat att Nybrofältet skulle skyddas och förberedas till naturreservat.

Styrelsen anmäler den stora dumpningen av avfall på sydvästra delen av fältet till Miljöförbundet. Dumpningen är nu borttagen.

Inför årets fjärilssäsong anmäler jag en fjärilsslinga på Nybrofältet till Svensk Dagfjärilsövervakning. Slingan, som får namnet Nybrofältet, går genom områdets olika biotoper, till exempel skogsbryn, talldunge, markväg och gammal betesmark.

På våren besöker Lars Pettersson, biolog från Lunds universitet och verksam inom

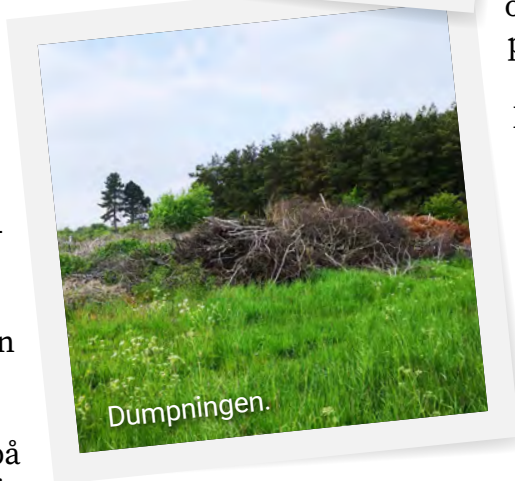
Svensk Dagfjärilsövervakning, Nybrofältet. Vi går min fjärilsslinga tillsammans och jag får många värdefulla råd. Sedan dess går jag slingan minst en gång i månaden under fjärilssäsongen och rapporterar arter och antal.

Senare på sommaren leder Lars Pettersson Nybrostrands byalags vandring på fältet. Han visar och berättar om fjärilar vi fångar, och jag pekar ut deras värdväxter.

Föreningens idéer för Nybrofältet presenteras vid ett möte med kommunekologen Andrea Nowag. Förslaget omfattar, förutom en fjärilsslinga för vuxna, även en barnslinga kring en koja i talldungen samt ett utegym i fältets sydvästra del.

Efter samhällsbyggnadsnämndens beslut att

skydda Nybrofältet och förbereda bildandet av ett reservat startar arbetet med att restaurera fältet. Den öppna före detta betesmarken håller på att växa igen med små tallar och buskar av hagtorn och ek. Medel anslås av Länsstyrelsen och Ystads kommun.

Lars Pettersson leder vandrigen på fältet.

Fältets markvägar skrapas för att skapa brandgator inför en kommande naturbränning. Sandblottor anläggs för att gynna insektslivet. Sly och buskar, framför allt i den sydvästra delen, rycks upp med maskinhjälp och forslas bort.

Naturvärdesinventeringens professionella råd omsätts i praktiken.

Markvägar skrapas för att skapa brandgator.

2023

Samling på Nybrofältets dag.

På Nybrofältets dag i början av juni går vi som vanligt runt fjärilsslingan. **Harriet Arnberg** från Svensk Dagfjärilsövervakning visar på fjärilarna för nyfikna deltagare och jag pekar på värdväxterna. Naturquiz med vinster och holkbygge kompletterade aktiviteten.

Aktiviteter med bl a holkbygge.

2024

Det har gått två år sedan beslutet om att påbörja bildandet av naturreservat fattades av politikerna, och det känns som att det har gått i stå.

Med tanke på det stora intresset för fjärilarna på fältet så beslutar styrelsen i februari att anordna **en fjärilsslinga med informationsskyltar** i väntan på att reservatet kommer till stånd. **En studiecirkel om fjärilar** startas med 10 deltagare. Cirkeln träffas där-

efter en gång i månaden med målet att inviga **en fjärilsslinga på Nybrofältet 2025.**

I en artikel i Svensk dagfjärilsövervaknings årsredovisning 2023 beskriver Lars Pettersson begejstrat om sin upplevelse av Nybrofältets fjärilsfauna: [🔗](#)

”Inte många lokaler i södra Sverige utanför Öland och Gotland kan matcha Nybrofältet”

Friluftsliv. Så får du en flygande start på fjärilsjakt på Nybrofältet

NYBROSTRAND

Starktäckig blåvinge, hedäpärmsfjäril och påfågelfjäril. På Nybrofältet värmar fjärilar som åkbar floran på den sminka länsmarken.

Den här platsen är oeroderligt, säger Kerstin Svansson, ordförande i Naturskyddsföreningen i Ystad, som jobbar för att fler ska upptäcka platsen.

Floran på Nybrofältet ligger som ett utdrag av en härlig barndomsminne. Buskblommor, avsvinniga, äktervinniga och gerväppling.

Hela platsen är ett paradis för fjärilarna som själva dras mot sin speciella världsbild. Flera gånger om året gör Naturskyddsföreningen så kallade "habitatvår" för att få en bild av fjärilbeståndet.

För flera ågar kanske platsen låter sig vara en enkel gård. Men det är en unik biotop. Vi har haft fjärilsrapporter här som sagt att det är en av de mest sminka lokaler som de har besökt i Sverige, säger Karin Lanan.

Denne dag håller de helt perfekt väder för fjärilskådning. Vindstilla, bra med sol och lite ett regnmoln så långt ögat kan nå. Fjärilarna kommer över sina specifika värdväxter på fältet.

Kerstin Svansson, ordförande i Naturskyddsföreningen i Ystad, får syn på en svartfärgad blåvinge och här enbart. Hon har givits ett av de få, men det händer inte glädjen att få utrop.

Den är den mest sällsynta vi har på fältet. Svartfärgad blåvinge finns bara på tre orter i län. Den dras mot buskblommor.

Det är fyra personer från Naturskyddsföreningens fältgrupp på plats för inventering. Kerstin säger att de utför grundinventering som löper genom fjärilshabitatvårdning, ett nationellt miljöförvaltningsprogram som handlar om Lunds universitet, med data.

Vi är flera handla växtar som rapporterar över hela Sverige. Denne dag tittar de på runt hela Nybrofältet. En slinga som tar utgångspunkt och en halv timme. Inventeringen jobbar också på att sätta upp skyltar med information om fjärilarna och deras fjärilsslinga värdväxter. Tanken är att dessa ska vara på plats till nästa sommars.

Det är vår målbildning. Sen får vi se om vi hittar, säger Kerstin. Hennes målbild till Nybrofältet går ut på att se om det finns tillräckligt med fjärilarna som ska förmedla till de andra. Hon säger också att det är viktigt att ha en tydlig bild av vad som ska göras. "Tänk med oss ut", säger Kerstin Svansson.

Fånga upp med fjärilskådning. Kerstin Svansson, ordförande i Naturskyddsföreningen i Ystad, som jobbar för att fler ska upptäcka platsen.

Här finns ängsviol, äkervädd, olika sorters gräs och mycket mer. Fjärilarna är väldigt specialiserade och det gör sådana här mark ovärdeliga.

Kerstin Svansson om Nybrofältet

Arbetslöshet: Fjärilsliv - del 2

Fjädrar påfågelfjäril: Fjädrar påfågelfjäril som flyger över fjärilsslingan på Nybrofältet.

Här är en stor biologisk mångfald som man knapp kan ta in det. Här finns ängsviol, äkervädd, olika sorters gräs och mycket mer. Fjärilarna är väldigt specialiserade och det gör sådana här mark enderliga.

Så vad ska man tänka på när man ska gå på fältet? Svartfärgad blåvinge finns bara på tre orter i län. Den dras mot buskblommor.

Det är fyra personer från Naturskyddsföreningens fältgrupp på plats för inventering. Kerstin säger att de utför grundinventering som löper genom fjärilshabitatvårdning, ett nationellt miljöförvaltningsprogram som handlar om Lunds universitet, med data.

Vi är flera handla växtar som rapporterar över hela Sverige. Denne dag tittar de på runt hela Nybrofältet. En slinga som tar utgångspunkt och en halv timme. Inventeringen jobbar också på att sätta upp skyltar med information om fjärilarna och deras fjärilsslinga värdväxter. Tanken är att dessa ska vara på plats till nästa sommars.

Det är vår målbildning. Sen får vi se om vi hittar, säger Kerstin. Hennes målbild till Nybrofältet går ut på att se om det finns tillräckligt med fjärilarna som ska förmedla till de andra. Hon säger också att det är viktigt att ha en tydlig bild av vad som ska göras. "Tänk med oss ut", säger Kerstin Svansson.

Lukas Erneryd

Naturskyddsföreningen gör fjärilsinventering på Nybrofältet flera gånger om året. Denne dag hade gruppen inga iakttagelser av fjärilsexemplar. Svartfärgad blåvinge är ett sällsynt exemplar generellt, men inte på Nybrofältet. Hedäpärmsfjäril har dragits med sin värdväxten, Hedäpärmen. Fjärilar kan lättast bestämmas när de visar undersidan av vingarna. Här syns en svartfärgad blåvinge.

Ystad Allehanda (YA) gör ett stort reportage om fjärilarna och arbetet med slingan.

På Nybrofältets dag i juni visar Harriet Arnerberg från Svensk Dagfjärilsövervakning på fjärilar och jag på värdväxter för ett 30-tal intresserade.

Naturmorgon i SVT besöker fältet och sänder live.

Österlenmagasinet berättar i en stor artikel om projektet.

I augusti publicerar YA en fin artikel som

informerar om fjärilarna och vårt arbete.

Studiecirkeln besöker i oktober Örkel-ljunga Biparadis för att få praktiska idéer och tips till fjärilsslingan.

Deltagarna i studiecirkeln uppskattar därefter kostnader och ansöker om medel för att göra en fjärilsslinga på Nybrofältet. Cirka 15 skyltar och en stor informationsskylt planeras men anpassas efter anslagna medel.

2025

I januari får vi äntligen det sökta tillståndet från Ystads kommun att anlägga fjärilsslingan enligt vårt förslag.

Offerter på illustrationer och skyltar begärs in och beslutas i fjärilsgruppen.

Illustratören Maj Persson påbörjar arbetet med illustrationerna, och jag utformar

texterna till de tolv skyltarna och den stora informationsskylten. Jobb och Fix tillverkar skyltarna.

I mars genomför Länsstyrelsen en naturbränning på ungefär halva fältet tillsammans med Ystads kommun, Naturskyddsföreningen och Köpungeby byalag.

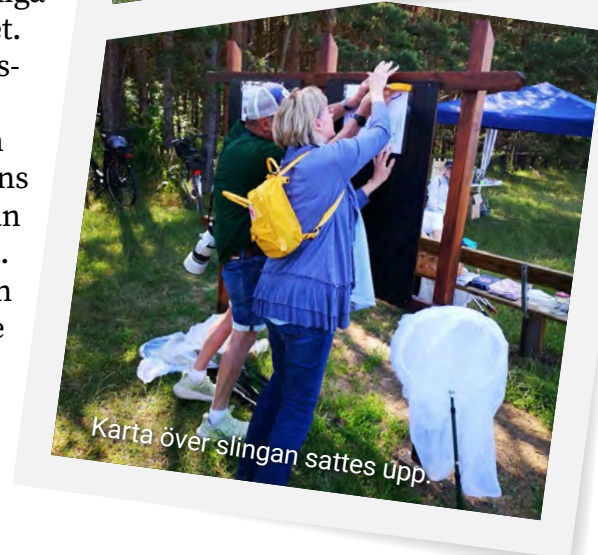
Naturbränning på delar av fältet.

Ca 40 deltagare deltog i invigningen.

Skyltar placerades ut.

Karta över slingan sattes upp.

Naturmorgon i SVT besöker fältet och sänder inslaget i P1. Sveriges Natur uppmärksammar Nybrofältets fjärilssluga i tidningen.

Utplacering av skyltarna sker i slutet av maj. Text och bild kommer på plats senare veckor. I väntan på färdiga illustrationer används foton från Kerstin och internet.

Den 14 juni sker invigningen av Nybrofältets fjärilssluga. Jag berättade kort om tillkomsten av slingan innan Andrea Nowag högtidligt invigde slingan. Hon fick sedan hjälp med att sätta upp kartan över slingans dragning. Sedan ledde hon vandrigen utmed slingan med ca 40 deltagare förbi alla informationsskyltarna.

Målet var, med allas hjälp, nått! Nja, inte riktigt. En del återstår och nya idéer föds... projektet är levande och pågående. Vi väntar sedan år 2019 på att vårt förslag om naturreservat ska bli verklighet.

9 januari 2026
Kerstin Svensson

BESÖK HEMSIDAN

På hemsidan finns mer information om biologisk mångfald, artlistor, evenemang, en interaktiv karta, information om hur du hittar dit samt länkar för att rapportera arter.

» NYBROFALTETSFJARILSSLINGA.SE

STÖD FJÄRILSSLINGAN

Vill du bidra praktiskt hör av dig till Kerstin Svensson, ring 0708 69 11 11 eller skicka mejl. Eller sätt in en gåva på vårt bankgirot och uppge "Fjäril".

» **BANKGIRO: 199-5844**

Från sol och vind till vätgas – framtidens energilagring

I dagens Sverige är det mycket debatt om att den förnybara energin kräver att vi bygger ut elnätet kraftigt för att klara utmaningen. Det har vi bl.a. sett nyligen när Vattenfall aviserar kraftigt höjda nätavgifter. Behöver det vara så här? Svaret är: Nej. Idag finns det alternativ som skulle innebära att vi kan bygga ut förnybar energi rejält utan att elnätet behöver byggas om i en större omfattning. I Sjöbo finns det sedan 2021 en vätgasanläggning som bevisar just detta.

Sverige har en stor potential att bygga ut mer förnybar energi men ett problem är att elnätet inte är byggt för det. Bekymret som uppstår är att produktion och konsumtion av el inte sker vid samma tidpunkt och det är inte elnätet uppbyggt för att klara.

Problemet är att sol- och vindproduktion inte är planerbar och att elen behöver användas i princip samtidigt som den produceras. För att lösa detta problem behövs en förmåga att lagra elen för att använda den när det finns ett behov. Batterier används idag men det är en dyr lösning som dessutom bara klarar att hantera detta under kortare tid, dvs timmar, dagar. Men för att ha en lönsam och långsiktig lösning krävs något mer och det är här vätgasen kommer in.

I Sjöbo har AB Sjöbohem byggt en anläggning där man producerar vätgas från egna solceller och eget vindkraftverk. När solcellerna eller vindkraften är aktiva omvandlas överskottet via elektrolysörer till vätgas. Sen när det saknas egenproduktion så använder man vätgasen via en bränslecell och får el och värme till fastigheten. Skillnaden mellan vätgas och batterier är att vätgas kan lagras hur länge som helst (batterier laddar ur sig själv och har

Vertikalt vindkraftverk som fungerar oavsett vindstyrka och är fågelvänligt.

maximalt någon månaders lagringstid) och det är betydligt större mängder energi som kan lagras i vätgas än vad batterier klarar av till en rimlig kostnad.

Vätgas är som bekant en brännbar gas och därför krävs det en medvetenhet och säkerhetsutrustning som hanterar dessa risker. Den största risken är kopplad till lagringen av gasen och eventuella utsläpp och därför lagras den i tankar som ligger utomhus. Detta gör man eftersom vätgas är en lätt gas och vid ett eventuellt utsläpp vill man att gasen ska kunna stiga fritt uppåt i luften och därmed späddas ut och försvinna.

Vätgas är ett grundämne och ger i sig inga utsläpp vid användning, men den totala miljöpåverkan beror på hur den produceras. De flesta tror att det är en dyr och komplex teknik. Detta är en myt och i Sjöbo har man en återbetalningstid på ca 10 år. För att systemet ska vara lönsamt krävs att energin produceras och används lokalt, vilket förutsätter en fastighet med en årlig energianvändning på cirka 30 000–70 000 kWh. På Sjöbohem produceras ca 150 kg vätgas/år och de kan lagra ca 5 000 kWh energi.

Vi ser bara början på en spännande utveckling där vätgas kommer att vara en viktig del av omställningen till ett fossilfritt samhälle. De sektorer som redan kan se nytta av vätgas är fastighetsägare, lantbruk, transportsektorn och företag som behöver säker tillgång till energi. Det som krävs för att det ska hända

mer är modiga, lite envisa entreprenörer och större kunskap hos myndigheterna.

Med sol, vind och vatten (vätgas) hoppas AB Sjöbohem att fler snart kan lagra sin egen gröna energi – och ta ett viktigt steg mot ett fossilfritt samhälle.

Kent Tillberg
Förvaltningschef Sjöbohem

AB Sjöbohem är ett kommunalägt fastighetsbolag som har Sjöbo kommun som verksamhetsområde. Vätgasanläggningen heter Hydrobust. Du kan läsa mer här:
<https://sjobohem.se/om-oss/hydrobust>
<https://hydrobust.se>

Så tycker Naturskyddsföreningen

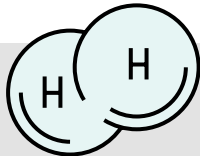
Vätgas kan vara en viktig pusselbit för att klara omställningen till ett helt förnybart energisystem och för nollutsläpp från industrin. Klimatnyttan av vätgasframställning är helt beroende av hur den görs. Om vätgasen framställs av fossilgas eller av fossilt producerad el så finns ingen klimatnytta. Om pro-

duktionen sker med hjälp av sol- eller vindel och användningen ersätter fossila bränslen eller processer är klimatnyttan däremot hög.

Vätgas ska inte produceras med hjälp av fossil energi eller fossil råvara.

Forskning och marknadsintroduktion kring system för produktion av hållbar vätgas och bränsleceller bör uppmuntras och stödjas.

FAKTA OM VÄTGAS

Vad är vätgas?

Vätgas är inte en energikälla utan en energibärare. Det betyder att den måste produceras med hjälp av en energikälla, till exempel sol, vind, kärnkraft, bio-bränslen eller fossila bränslen. Det är just produktionssättet som avgör vilken "färgbeteckning" vätgasen får:

- ▶ Grå – produceras från naturgas, och ger stora koldioxidutsläpp
- ▶ Blå – som grå, men med koldioxidinfångning (CCS)
- ▶ Turkos – framställs via pyrolys av naturgas, kan ge lägre utsläpp
- ▶ Rosa – produceras med el från kärnkraft
- ▶ Grön – produceras med förnybar el, utan direkta utsläpp.

Utbildningar

- ▶ Luleå tekniska universitet – erbjuder kursen "[Vätgas för nyfikna](#)" (MOOC).

Webbplatser

- ▶ Energimyndigheten (energimyndigheten.se) – grundläggande fakta, rapporter och aktuella satsningar i Sverige
- ▶ Vätgas Sverige (vatgas.se) – branschorganisation med guider, projekt och nyheter
- ▶ RISE Research Institutes of Sweden (ri.se) – forskning och tillämpningar inom vätgas och energisystem
- ▶ Hydrogen Europe (hydrogeneurope.eu) – europeiskt perspektiv på teknik och marknadsutveckling
- ▶ International Energy Agency – IEA (iea.org) – analyser och globala rapporter om vätgas

Kilfläcksländan förekommer i Sverige framförallt i Skåne och på Öland och Gotland där den är tämligen allmän.

Trollsländor fascinerar

Text & foto: Magnus Billqvist

Trollsländorna är våra största insekter och i många fall oerhört vackra. De kan skimra i metalltoner, vara mosaiktecknade i pastellfärger eller röda som blod. Trollsländor är fascinerande att följa, inte minst när de far genom luften och utför de mest häpnadsväckande manövrar. De behärskar både luft och vatten, kan flyga framlänges och baklänges, pilar fram och åter, upp och ned och kan stå stilla i luften medan de jagar mat eller försvarar sitt revir.

Trollsländorna hör till den egna insektsordningen *Odonata* som omfattar två underordningar: *egentliga trollsländor* samt *flick- och jungfrusländor*. När man pratar generellt om trollsländor syftar man på både egentliga trollsländor och flicksländor.

Flicksländorna är hos oss de minsta trollsländorna. Tänk dig en tändsticka med vingar. Ögonen är åtskilda och kan därför ge huvudet ett hammarhajsliknande intryck. Egentliga trollsländor är på våra breddgrader större än flicksländorna. Ögonen är stora och vanligtvis berör de varandra.

Alla trollsländor har två par vingar och mer eller mindre långsmala eller spolformade kroppar. Vingarna är en viktig anledning till deras effektivitet som rovdjur. Vingarna är extremt tunna men på samma gång tåliga och slitstarka. Tack vare kraftiga vingmuskler kan de större arterna flyga i hastigheter på omkring 35 kilometer i timmen. Ett annat skäl till deras framgång är ett utmärkt färgseende med både djup och skärpa samt 360 graders synfält. Benen är långa och kan fungera som en korg, vari byten kan hållas och sönderdelas av trollsländans käkar.

«*kanske världens mest effektiva jägare*»

Dessa kroppsdelar, tillsammans med en blyt snabb reaktionsförmåga, bidrar till att göra trollsländor till kanske världens mest effektiva jägare.

I Sverige är de största trollsländorna *blå kejsartrollslända*, *kungstrollslända* och *vassmosaikslända*. Blå kejsartrollslända kan ha en kroppslängd på uppemot 85 mm och en vingbredd på 120 mm. Den minsta trollsländan i Norden är *dvärgflicksländan*, som blott har en kroppslängd på 22–26 mm.

Fyrfläckad trollslända under förvandling

Vandrande ängstrollslända

Blågrön mosaikslända

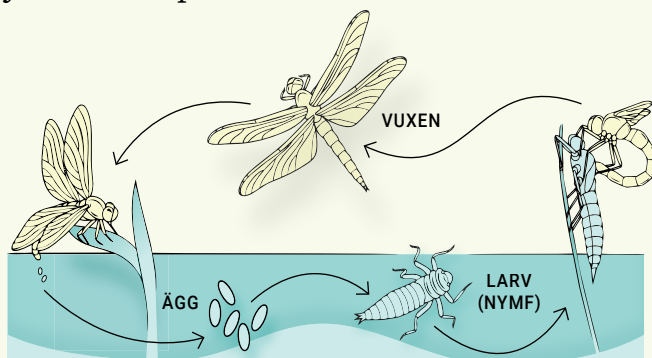
Trollsländorna kan användas som indikatorer för att påvisa förändringar av miljön eftersom de reagerar snabbt på miljöförändringar.

De senaste decennierna har många arter expanderat norrut, medan nordliga minskat i sin södra utbredning, vilket inte minst beror på ett varmare klimat och de olika effekter det för med sig. Trollsländorna klarar sig relativt bra i Norden och få arter är utrotningshotade här, men inte minst arterna knutna till näringsfattiga miljöer är hotade i stora delar av Europa. På senare tid har denna trend även börjat ge avtryck i de södra delarna av Norden.

«En av de vanligaste föreställningarna är att de endast lever i en dag»

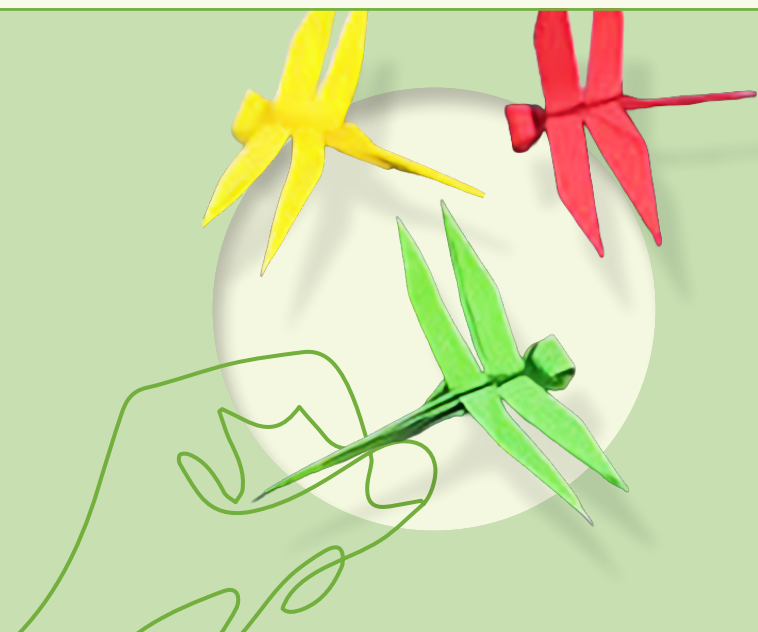
Detta är inte sant, men man kan förstå förvirringen kring påståendet. Sländor är nämligen ett samlingsnamn för många olika ordningar där dagsländorna utgör en. Dessa har långa stjartspröt och extremt långa framben och liknar därmed inte trollsländor. Vuxna trollsländor lever normalt inte längre än några

veckor, men om de undgår att bli uppätta kan de leva i någon eller några månader. Undantagen utgörs av vinterflicksländorna som lever i nästan ett helt år. De lämnar sin larvfas under sensommaren, övervintrar som fullt utvecklade sländor och kan ses ända in i juni året därpå.

Vilka stadier har en trollslända?

Till skillnad från fjärilar eller myggor, som genomgår en fullständig metamorfos i fyra steg, genomgår trollsländor tre utvecklingsstadier som kallas **ofullständig metamorfos**. Det finns inget puppstadium i en trollsländas liv. Ofullständig metamorfos består av ägget, larven (nymfen) och den vuxna.

Vik din egen trollslända

Trollsländor är vackra men svåra att komma nära – och de låter sig inte tas med hem. Med origami går det ändå att fånga något av deras form och lätthet i papper. [Länk till en film som visar hur du viker din egen trollslända](#) . Fler filmer finns på nätet om du vill prova andra varianter.

Engagera dig inför valet!

I september är det dags för val till riksdag, region och kommun. Engagemanget inför valet 2026 är stort inom miljörörelsen. Vill du vara med och se till att viktiga miljöfrågor inte glöms bort? Här hittar du tips och material!

Innehållet kommer från
naturskyddsföreningen.se

Beställ kampanjmaterial!

Sprid vår valkompass och sätt upp affischer! Kampanjmaterialet är gratis, och medlemmar kan beställa.

» [Beställ material!](#)

Prata klimat och natur!

Forskning visar att vi påverkas mest av människor vi känner. Prata med familj, vänner och kollegor.

» [Så kan du göra!](#)

23 augusti: den stora klimatdemonstrationen!

Vi samlas i Stockholm med en massa andra partipolitiskt obundna organisationer.

» [Om demonstrationen](#)

ANVÄND
DIN RÖST!

Vilka partier tar klimat- och naturkrisen på allvar – och vilka gör det inte?

Det här valet formar framtiden. Använd din röst.

Granskning: Bäst och sämst i miljöpolitiken

Hur har riksdagspartierna agerat i miljöfrågor 2022–2026? Vilka har varit till naturens hjälp?

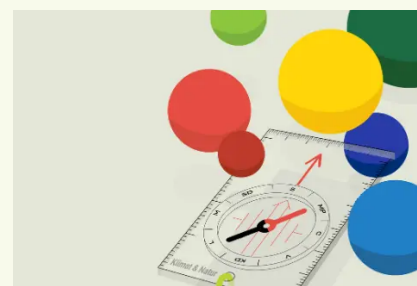
» [Hela granskningen](#)

Granskning: Vad lovar partierna för miljön

Inför valet har Naturskyddsföreningen frågat hur partierna ställer sig till 22 miljöförslag.

» [Läs mer](#)

Valkompass för klimat och natur

Klimatmål, bekämpningsmedel och artskydd. Vilka partier tycker som du?

» [Gör testet](#)

Verksamhetsberättelse 2025

för Naturskyddsföreningen i Ystad

Naturskyddsföreningen i Ystad är en lokalförening inom Svenska Naturskyddsföreningen och dess länsförbund i Skåne. Föreningen har samarbetat under året med föreningarna i Tomelilla, Sjöbo och Simrishamn kommuner.

Styrelse, revisorer och valberedning under 2025

STYRELSE

Ordförande – vakant

Raija Lañas, vice ordförande

Christina Carlsson, kassör

Börje Nilsson, sekreterare

Kerstin Svensson, ledamot

Katarina Anker-Kofoed, ledamot

Riccard Axtelius, ledamot

Christina Rosenberg, suppleant

Simon Lundin, suppleant

Ellinor Portinsson, suppleant

REVISORER

Kerstin Persson

Ulf Wilhelmsson

VALBEREDNING

Margareta Nörregård Lennartsson

Kia Westberg Sjöholm

Årsmöte och styrelsemöten

Föreningens årsmöte hölls den 26 februari 2025 i HSB Bostadsrättsförening Cederns samlingslokal i Ystad. Årsmötet besöktes av ett tiotal medlemmar. Styrelsen har under året hållit 12 ordinarie protokollförda styrelsemöten samt ett styrelsemöte per capsulam.

Medlemmar

Föreningen har vid 2025 års utgång 435 medlemmar varav 35 personer i åldrarna 4–20 år. Under året har vi fått 37 nya medlemmar under 2025.

Exkursioner, föreläsningar och andra aktiviteter

Under året har vi genomfört en rad olika aktiviteter, exkursioner och föreläsning.

I **FEBRUARI** hade vi bildvisning av medlemmar i samband med årsmötet.

Vi genomförde också en naturdag på februarilovet för hela familjen med tipspromenad, "naturbingo" samt korvgrillning, med ekonomiskt stöd från Ystads kommun. Tyvärr rönnte denna aktivitet inte något större intresse.

I **MARS** genomförde vi en bussresa till Pulken tillsammans med Tomelilla kretsen för att studera tranorna där. Ett 25-tal deltagare njöt av en trevlig eftermiddag tillsammans med dryga 13 000 tranor.

I **APRIL** kollade vi på fåglar i Baldringe nya våtmark. Lite kyligt väder men ett 15-tal deltagare kom och kunde notera 34 olika arter av fåglar.

I **MAJ** arrangerade vi fåglar i Sandskogen. Under en härlig försommarskväll kunde ett 15-tal deltagare under guidning av Stefan Wulff lära sig mera om vilka fåglar som besökte oss denna kväll.

I **JUNI** arrangerades även Nybrofältets dag då fjärilsslingan officiellt invigdes. Ett 60-tal personer hade sökt sig till fältet och invigningen. Efter den formella delen bjöds på guidad vandring runt slingan. Kerstin Svensson naturskyddsföreningen och Harriet Arnberg Lunds universitet genomförde guidningen. Förutom rundvandring kunde man pröva sina kunskaper i ett fjärilsquiz, där fina priser utlottades. Alla barn och ungdomar bjöds på grillad korv och vuxna kunde köpa till självkostnadspris.

I **JULI** genomfördes en kustvandring längs skjutfältets kust i Kabusa. Simon Lundin skötte som vanligt en mycket engagerad och informativ guidning för ca 15-tal deltagare.

I **AUGUSTI** genomfördes en bioblitz på f d sockerbruksområdet i Köpingsbro. Under ett par timmar strövade ett tiotal medlemmar runt på området och kartlade allt levande som fanns i området. Aktiviteten var en del i arbetet med att ta fram ett yttrande över den fördjupade översiktsplanen för Köpingsbro och Nybrostrand.

I augusti kunde man även ta sig gemensamt till Hörjelgården där vi fick en guidad visning av olika kulturmarker. Vi studerade ett forskningsprojekt om murarbin och slutligen fick vi prova på slätter med lie. Vi deltog i kommunens arrangemang Fritidens Dag i Ystads arena. Många besökare som kom förbi vår monter och en del togs sig tid att delta i vårt quiz.

I **SEPTEMBER** deltog vi i Tomelilla kretsens arrangemang hjortbröl i Övraby. Kvällen inleddes med ett trevligt föredrag om Kronhjorten och därefter vandrade vi ut för ett lyssna till brölet. Pga av regn blev det inte så mycket bröl den här kvällen. Under samma period lämnade vi, efter ett omfattande arbete av styrelseledamoten Kerstin Svensson, in ett väl genomarbetat yttrande till Ystads kommun över den fördjupade översiktsplanen för Köpingsbro och Nybrostrand.

I **OKTOBER** svampar i Sandskogen samlade ett 25 tal personer. Mykolog Anders Dahl artbestämde och berättade om deltagarnas svampfynd.

Sammanfattningsvis har vi genomfört 10 arrangemang i egen regi som samlat runt 190 personer. Vi har även deltagit i arrangemang som andra ansvarat för.

Fjärilsgruppen och projekt fjärilsslingan

Föreningens fjärilsgrupp har under året arbetat intensivt med att dra upp och förverkliga planerna på en fjärilsslinga på Nybrofältet. Gruppen leds av Kerstin Svensson och har haft sju planeringsmöten samt genomfört en arbetsdag på fältet då stolpar till skyltarna sattes på plats. Illustratör Maj Persson har i samråd med Kerstin Svensson tagit fram bilder och text till skyltarna.

Fjärilsslingan kunde invigas på Nybrofältets dag den 14 juni tillsammans med många besökare.

Under året har slingan uppmärksammats i Ystads Allehanda, Österlenmagasinet, Natur-

morgon i Sveriges Radio P1 samt i Sveriges Natur. Arbetet med att ta fram en hemsida för fjärilsslingan påbörjades under senhösten.

Samarbeten mm

Vi söker samarbete med våra grannföreningar och har inlett arbetet med att ha gemensamma aktiviteter vilket vi kommer att försöka utveckla vidare under kommande år.

Vår styrelseledamot Kerstin Svensson är floraväktare och hon har deltagit i inventeringar och möten om bevakning och skydd för vår flora.

Vi är med i Vattenrådet där Margareta Nörregård Lennartsson representerar oss.

Vi samarbetar med Studieförbundet.

Under året vintern har vi fortsatt med att träffa företrädare för olika politiska partier i Ystad. Miljöpartiet, vänstern och socialdemokraterna har vi haft mycket intressanta och givande samtal med kring olika angelägna miljöfrågor.

YstadNatur, hemsida, Facebook, digitala nyhetsbrev etc

Redaktionen för YstadNatur har producerat 2024 årsutgåva som gavs ut 2025. Tidningen distribueras digitalt pga höga portokostnader för utskick till samtliga medlemmar. Den som så önskar kan skriva ut YstadNatur från hemsidan.

Vi kommunicerar även via vår hemsida och facebook med aktuella händelser och inlägg. Vi har skickat ut sex digitala nyhetsbrev till de medlemmar som vi har aktuell e-postadress till.

Annan media

Vi har uppmärksammats i lokalpressen Ystads Allehanda och Österlenmagasinet ett flertal gånger under året.

Skrivelser, möten med kommunala politiker och tjänstepersoner

Kommunens stadsbyggnadsavdelning skickar numera regelmässigt beslut om dispenser från strandskydd samt remisser för yttrande till oss. Vi har besvarat remisser från Ystads kommun angående ändringar av översiktsplaner där vi ansett det varit adekvat att vi lämnat remissvar.

Vi har lagt ner stort arbete med att ta fram ett genomarbetat och fullödigt yttrande över kommunens förslag till fördjupad översiktsplan för Köpingsbro och Nybrostrand.

Vi har skickat skrivelse till samhällsbyggnadsnämnden kring avloppsreningsverket i Kåseberga och dess kapacitetsbrist som innebär att orenat avloppsvatten släpps ut i havet. Av svaret framgår att kommunen planerar för att leda allt avlopp från Kåseberga till reningsverket i Ystad och att upphandling av detta kommer att ske under 2026. Vi kommer att fortsätta att bevaka frågan.

Tack alla engagerade medlemmar!

Vi vill tacka alla som under året har bidragit till vårt arbete. Utan våra medlemmars engagemang och stöd hade det varit svårt att bedriva en aktiv förening med ett som vi hoppas tilltalande program och att vi engagerar oss i frågor som berör många.

Ystad den 12 januari 2026

För styrelsen,

Raija Lañas
Vice ordförande

VI BEHÖVER BLI FLER

Vi är en liten men mycket engagerad styrelse som under året både tappat en ledamot och fått fler uppgifter på vårt bord. För att kunna fortsätta hålla samma kvalitet i vårt arbete behöver vi förstärkning.

Vi söker därför:

- ▶ personer till styrelsen
- ▶ personer till valberedningen
- ▶ personer som vill bidra praktiskt vid arrangemang, slätter, guidningar eller arbete med Nybrofältet eller de planerade stigarna.

Kontakta Raija Lanås,
ring 0700 447 816 eller

MEJLA OSS

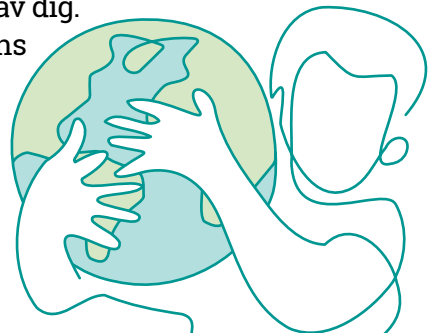
DITT BIDRAG GÖR SKILLNAD

Även om allt arbete är ideellt har vi betydande kostnader för skyltar, material, föredrag och arrangemang. Vill du bidra ekonomiskt gör det stor skillnad.

» BANKGIRO: 199-5844

Vi vet att det finns många i vår kommun som bryr sig om naturen. Om du är en av dem – hör av dig.

Tillsammans kan vi fortsätta göra skillnad.

BLI MEDLEM I NATURSKYDDSFÖRENINGEN

Läget är akut, men vi kan fortfarande göra skillnad. Som medlem hjälper du oss att påverka politiker, informera konsumenter och skapa opinion.

BLI MEDLEM

